

Standardy Ochrony Małoletnich Pacjentów Centrum Psychoterapii Euthymia przy ulicy Królowej Jadwigi 101A - wersja zupełna

Wstęp:

Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U. poz. 1606) określiła warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany wskazują na potrzebę opracowania jasnych i spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia małoletnich.

Wprowadzone „Standardy Ochrony Małoletnich w Centrum Psychoterapii Euthymia” mają na celu ochronę małoletnich pacjentów przed różnymi formami przemocy. Opierają się ona na takich założeniach jak:

- ochrona praw i wolności dzieci
- ochrona praw pacjenta
- bezpieczne relacje pacjentów z pracownikami Centrum
- bezpieczna rekrutacja pracowników Centrum
- skuteczna procedura zapobiegania, zwalczania i zgłaszania przypadków występowania przemocy w stosunku do małoletnich

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Dokument „Standardy ochrony małoletnich” został opracowany, zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. poz. 1606).
2. Personel Centrum został zapoznany z treścią dokumentu.
3. Standardy Ochrony Małoletnich są realizowane i urzeczywistniane w Centrum.
4. Dokument udostępniono na stronie internetowej placówki: www.euthymia.pl oraz w budynku.
5. Dokument został udostępniony w dwóch wersjach: wersji zupełnej oraz skróconej przeznaczonej dla małoletnich i zawierającej informacje dla nich istotne.
6. Informacje istotne dla małoletnich zawarte w dokumencie są dostępne do wglądu na terenie Centrum.
7. W placówce zatrudnia się personel po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym, Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym i/lub w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców personel weryfikuje osobę w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych poprzez oświadczenia o niekaralności.
8. Pracownicy placówki są świadomi swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej ciążyącej na nich za nieprzestrzeganie standardów ochrony małoletnich.
9. W placówce prowadzona jest systematyczna edukacja wszystkich pracowników z zakresu ochrony dzieci/ małoletnich przed krzywdzeniem
10. W placówce prowadzi się systematyczną diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących poczucia bezpieczeństwa małoletnich.

1. Słownik pojęć

1. przez **Małoletniego** należy rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia
2. przez **Centrum Psychoterapii** należy rozumieć Centrum Psychoterapii Euthymia w Krakowie, ul. Królowej Jadwigi 101a,
3. przez **Dyrektora Centrum** należy rozumieć Dyrektora Centrum Psychoterapii Euthymia w Krakowie, ul. Królowej Jadwigi 101a - Katarzynę Przybylską,
4. przez **Kierownika do spraw Klinicznych** należy rozumieć Kierownika do spraw Klinicznych w Centrum Psychoterapii Euthymia w Krakowie, ul. Królowej Jadwigi 101a- dr hab. med. Mariusza Furgała,
5. przez **Personel Centrum** należy rozumieć osoby zatrudnione w Centrum Psychoterapii Euthymia w Krakowie, ul. Królowej Jadwigi 101a na podstawie umowy cywilnoprawnej,
6. przez **Specjalistów**, należy rozumieć psychologów, pedagogów, psychoterapeutów i lekarzy psychiatrów,
7. przez **IPW** należy rozumieć Indywidualny Plan Wsparcia,

2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi pacjentami Centrum Psychoterapii Euthymia w Krakowie, ul. Królowej Jadwigi 101a a personelem Centrum.

1. Personel Centrum jest obowiązany do utrzymywania relacji z małoletnimi pacjentami z zapewnieniem godności małoletniego.
2. W kontaktach z pacjentami małoletnimi należy rozważyć czy określona reakcja lub przeprowadzane działanie są wobec pacjenta adekwatne do sytuacji, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych pacjentów.
3. Zaleca się działanie w sposób otwarty i przejrzysty dla pacjentów, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania personelu.
4. W komunikacji z małoletnim należy wykazać cierpliwość i szacunek.
5. Małoletniego należy uważnie wysłuchać i udzielać mu odpowiedzi adekwatnych do jego wieku, zdolności rozumienia otoczenia z uwzględnieniem ograniczeń zdrowotnych i danej sytuacji faktycznej.
6. Personel powinien być przygotowany na wyjaśnienie swoich działań względem małoletnich pacjentów.
7. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego pacjenta, należy poinformować go o treści decyzji w sposób dla niego zrozumiały tłumacząc jej przyczynę. Przy podejmowaniu decyzji należy jednak brać pod uwagę rozsądne oczekiwania małoletniego pacjenta.
8. W sytuacji konieczności porozmawiania z małoletnim o sprawach intymnych należy w miarę możliwości zapewnić pacjentowi swobodne warunki rozmowy z poszanowaniem prywatności, jednak z zastosowaniem zasad wyeliminowania dwuznaczności sytuacji np. pozostawienia lekko

- uchylonych drzwi do pomieszczenia, bycia w zasięgu wzroku osób trzecich, możliwości podsłuchania rozmowy przez inne osoby.
9. W sytuacjach pracy z pacjentem należy unikać zbędnego kontaktu fizycznego.
 10. Należy zachować szczególną ostrożność wobec małoletnich pacjentów, którzy doświadczyli nadużyć i krzywdzenia lub zaniedbania w swoim środowisku.
 11. Należy pamiętać, że zachowanie odpowiednie wobec jednego małoletniego może być nieodpowiednie wobec innego, dlatego też należy kierować się zawsze profesjonalnym osądem, słuchać i obserwować reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. uścisk dłoni przy powitaniu lub pożegnaniu, dotyk ramienia, głowy).
 12. Nie wolno zawstydzać pacjenta, upokarzać go, czy lekceważyć.
 13. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego pacjenta wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych pacjentów. Jeśli konieczne jest odstąpienie od zasady poufności, aby chronić małoletniego, należy wyjaśnić pacjentowi przyczyny najbardziej adekwatnie jak to możliwe.
 14. Wizerunek małoletniego pacjenta podlega szczególnej ochronie, dlatego też należy uszanować jego prywatność. Nie należy publikować zdjęć małoletnich pacjentów w sieci Internet. Nie wolno utrzymywać wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.
 15. Dane wrażliwe dziecka, informacje o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej podlegają ochronie i nie mogą być udostępniane osobom postronnym bez podstawy prawnej.
 16. Personel Centrum jest obowiązany zwracać uwagę na to, aby na jego terenie przebywały wyłącznie osoby uprawnione.
 17. Zakazane jest zachowywanie się w obecności małoletnich pacjentów w sposób niestosowny, nieadekwatny do ich wieku i stopnia rozwoju np. używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie do sytuacji rodzinnych w sposób ośmieszający.
 18. Zakazane jest w wypowiedziach i gestach nawiązywanie do atrakcyjności seksualnej małoletniego.
 19. Zakazane jest wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej poprzez zastraszanie, przymuszanie, czy groźby.
 20. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej pacjenta.
 21. Należy w rozmowie z małoletnim pacjentem zapewnić go, że jeśli czuje się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, może o tym powiedzieć osobie z personelu, której ufa lub konkretnie wskazanej osobie np. psychologowi, pedagogowi, pracownikowi pierwszego kontaktu.
 22. Personelowi Centrum nie wolno nawiązywać z pacjentami jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać propozycji o nieodpowiednim charakterze mogących wywołać wrażenie pacjenta o takiej

intencji. Zakazane są w Centrum jakiegokolwiek komentarze, żarty, gesty o charakterze seksualnym.

23. Nie wolno udostępniać pacjentom żadnych treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
24. Nie wolno proponować alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich na terenie Centrum oraz poza nim w obecności małoletnich.
25. Zakazane jest zaniedbywanie potrzeb życiowych pacjenta (związanych z piciem, higieną, zdrowiem).
26. Kontakt fizyczny z pacjentem z podtekstem seksualnym jest niedozwolony. Nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za niestosowny.
27. Inne kontakty fizyczne z pacjentem mogą być uznane za stosowne o ile spełniają zasady bezpiecznego kontaktu: np. przytulenie w odpowiedzi na potrzebę pacjenta w danym momencie, z uwzględnieniem wieku dziecka, etapu rozwojowego, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego.

3. Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego pacjenta Centrum. Plan wsparcia.

1. Każda osoba będąca członkiem Personelu Centrum jest zobowiązana i uprawniona do reagowania, w przypadku podejrzenia, że dziecku - pacjentowi dzieje się krzywda.
2. Naruszenie obowiązku reagowania może zostać uznane za ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych lub kontraktowych i jako takie prowadzić do rozwiązania umowy z osobą dopuszczającą się tego naruszenia.
3. Podejrzenie krzywdzenia dziecka, niezależnie od osoby odpowiedzialnej za krzywdzenie, jest zdarzeniem niepożądanym i jako takie podlega zgłoszeniu do Kierownika do spraw Klinicznych, który prowadzi rejestr takich zgłoszeń zawierający: opis poszczególnych przypadków krzywdzenia, ze wskazaniem osób zgłaszających, osób odpowiedzialnych za krzywdzenie (rodzic/opiekun prawny, członek Personelu, inne dziecko) oraz rodzaju podjętej interwencji (zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, wniosek o wgląd w sytuację rodziny, wszczęcie procedury Niebieskiej Karty) oraz dat interwencji.
4. W przypadku podejrzenia, że małoletni pacjent jest krzywdzony należy niezwłocznie zgłosić ten fakt do Kierownika do spraw Klinicznych lub Dyrektora Centrum (osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie wsparcia). Kierownik do spraw Klinicznych lub Dyrektor Centrum sporządza opis sytuacji na podstawie rozmów z dzieckiem w obecności psychologa lub terapeuty lub rozmów z personelem oraz uczestniczy w ustaleniu planu wsparcia pacjenta, stanowiący element IPW, w którym należy uwzględnić punkt:

ochrona przed doświadczaniem zachowań zagrażających bezpieczeństwu w kategorii: funkcjonowanie społeczno-emocjonalne i poznawcze.

5. Kierownik do spraw Klinicznych lub Dyrektor Centrum jeśli to zasadne przeprowadza rozmowę z dzieckiem krzywdzonym, przy czym w sytuacji, gdy dziecko wskazuje inną osobę, z którą chce porozmawiać, należy mu to umożliwić. Rozmowa z dzieckiem powinna być przeprowadzona na osobności, w gabinecie psychologa, pedagoga lub innym miejscu zapewniającym komfort i poufność rozmowy, przy poinformowaniu Kierownika do spraw Klinicznych z odpowiednim wyprzedzeniem, o tym, że rozmowa ma miejsce.
6. W trakcie spotkania z małoletnim krzywdzonym należy zachować spokojny ton rozmowy oraz umożliwić dziecku swobodę i spontaniczność wypowiedzi a następnie zadać konieczne pytania naprowadzające celem ustalenia faktów.
7. Rozmowa z dzieckiem krzywdzonym powinna być źródłem wsparcia, dlatego zaleca się przekazanie małoletniemu informacji, że to nie ono jest winne lub odpowiedzialne za krzywdzenie. Zalecane jest stosowanie wypowiedzi utwierdzających go w przekonaniu, że dobrze robi informując osobę dorosłą o zdarzeniach.
8. W toku rozmowy z małoletnim krzywdzonym Kierownik do spraw Klinicznych lub Dyrektor Centrum nakreśla wstępny plan pomocy i tłumaczy małoletniemu poszczególne etapy realizacji tego planu zapewniając, że wszystko co się będzie działo służy jego bezpieczeństwu i dobru.
9. Informacja o zgłoszeniu niezwłocznie jest przekazywana Kierownikowi do spraw Klinicznych a w sytuacji jego nieobecności Dyrektorowi Centrum. Każdorazowe zdarzenie podlega także zgłoszeniu do odpowiednich organów ścigania.
10. Kierownik do spraw Klinicznych może wezwać opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o zgłoszonym podejrzeniu.
11. Po ujawnieniu krzywdzenia Kierownik do spraw Klinicznych a w razie jego nieobecności Dyrektor Centrum podejmuje decyzje w sprawie konieczności złożenia zawiadomienia o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub złożeniu wniosku o ściganie albo o podjęciu działań interwencyjnych poprzez złożenie wniosku do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, lub potrzeby wszczęcia procedury Niebieskiej Karty.
12. Dalszy tok postępowania leży w gestii uprawnionych organów (sąd, Policja, prokuratura, OPS)

4. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego pacjenta.

1. Dokumentację związaną ze zgłoszonymi lub ujawnionymi incydentami z udziałem małoletnich pacjentów Centrum w formie rejestru prowadzi Kierownik do spraw Klinicznych a w razie jego nieobecności Dyrektorowi Centrum.

2. Dokumentacja może być udostępniona na żądanie organów ścigania (Policja, Prokuratura) albo sądu, lub innego uprawnionego organu państwowego.

5. Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu:

1. W ramach rekrutacji członków personelu pracujących z dziećmi prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz sprawdzane są ich referencje.
2. Placówka uzyskuje o każdym członku personelu dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz informacje z Krajowego Rejestru Karnego i rejestrów karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) albo – w przypadkach wskazanych prawem – oświadczenia o niekaralności.
3. Określone są zasady bezpiecznych relacji (bezpiecznego kontaktu) całego personelu placówki z dziećmi, wskazujące, jakie zachowania są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem
4. Centrum zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie: rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci, stosowania adekwatnych do sytuacji procedur interwencji prawnej w przypadku podejrzeń krzywdzenia, odpowiedzialności prawnej pracowników placówki zobowiązanych do podejmowania interwencji, procedury „Niebieskie Karty”, przestrzegania praw małego pacjenta oraz opartej na szacunku komunikacji z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami.
5. Psychoterapeuci zatrudnieni w Centrum przestrzegają w swojej pracy zasad Kodeksu Etyki Zawodowej czyli Kodeksu Psychoterapeuty Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego i Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

6. Zasady korzystania przez małoletnich pacjentów z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet stanowiących własność Centrum. Ochrona przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet.

1. Centrum nie udostępnia małoletnim pacjentom sieci Internetowej.
2. Centrum nie udostępnia małoletnim pacjentom urządzeń z dostępem do sieci.
3. Podczas sesji online, małoletni pacjent korzysta z urządzeń elektronicznych będących własnością rodzica lub opiekuna prawnego w jego domowym środowisku. Rodzice otrzymują link do indywidualnego spotkania online na platformie Zoom.

7. Wdrożenie i stosowanie standardów.

1. Każdy pracownik Centrum przed dopuszczeniem do pracy podlega sprawdzeniu w zakresie informacji umieszczenia jego danych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle seksualnym. Sprawdzeniu w rejestrze podlegają także wykonujący zadania na terenie Centrum praktykanci.
2. Każdy rodzic lub opiekun prawny małoletniego pacjenta jest informowany o standardach ochrony małoletnich w Centrum psychoterapii Euthymia ze wskazaniem informacji na stronie www.euthymia.pl lub papierowej wersji egzemplarza ewentualnie plakatu.
3. Kierownik do spraw Klinicznych oraz Dyrektor Centrum odpowiadają za obowiązek zapoznawania personelu Centrum ze standardami ochrony małoletnich. Oświadczenie przechowuje się w aktach osobowych pracownika.
4. Kierownik do spraw Klinicznych i Dyrektor Centrum odpowiadają za obowiązek zapoznawania osób współpracujących z Centrum i mających kontakt z małoletnimi pacjentami ze standardami ochrony małoletnich potwierdzony rejestrem.

8. Przegląd i aktualizacja standardów.

1. Zespół do spraw oceny wprowadzonych Standardów Ochrony Małoletnich, nie rzadziej niż raz na 2 lata, dokonuje oceny standardów, w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Z ewaluacji sporządza się protokół.
2. Ocena standardów może polegać na przeprowadzeniu ankiety wśród personelu, prowadzeniu z nim spotkań i dyskusji w zakresie stosowania standardów w Centrum a także rozmowach z pacjentami, ich przedstawicielami i opiekunami na temat postulowanych zmian standardów w celu dostosowania do aktualnych potrzeb.
3. Nie rzadziej niż raz na 2 lata personel Centrum zgłębia aktualną sytuację w zakresie praw pacjentów małoletnich, w tym stosowania standardów ochrony małoletnich w Centrum.
4. Za koordynację działań w zakresie aktualizacji standardów odpowiada Kierownik do spraw Klinicznych lub Dyrektor Centrum

9. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach zgodnych z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27.04.2016.
2. Euthymia posiada określoną Politykę Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych, która reguluje sposób zabezpieczania oraz warunki udostępniania i przetwarzania danych osobowych dziecka.

10. Numery telefonów pod którymi można uzyskać pomoc: Telefon alarmowy 112

Pogotowie Ratunkowe 999
Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111
Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka 800 12 12 12
Policyjny Telefon Zaufania 800 120 226
Bezpieczeństwo w Internecie 800 100 100
Prokuratura Rejonowa w Krakowie dla dzielnicy Krowodrza: 12 646 77 99

11. Przepisy końcowe

Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia tj. 12.08.2024.
Ogłoszenie Polityki następuje poprzez zamieszczenie jej na stronie internetowej Centrum.

Polityka ochrony dzieci- wersja dla małoletnich:

Jesteś tu, ponieważ wymagasz/potrzebujesz naszej pomocy. Nasze Centrum nazywa się „Centrum Psychoterapii Euthymia”. Pracują tu lekarze psychiatry, psychologowie i psychoterapeuci, którzy chcą pomagać dzieciom. W naszej pracy kierujemy się różnymi zasadami i nie wszystkie dotyczą leczenia. Te, które czytasz, są skierowane do dzieci. Wyjaśnimy Ci w nich, co będziemy robić, abyś czuł/a się dobrze jako nasz pacjent.

1. Możesz nam powiedzieć, jak powinniśmy się do Ciebie zwracać.
2. Masz prawo wiedzieć, jak nazywa się osoba, która Cię leczy i czym się zajmuje. Jeśli sama zapomni się przedstawić, możesz ją o to zapytać.
3. Jeżeli czegoś nie rozumiesz lub nie wiesz, na czym polega Twoje leczenie, w jaki sposób przebiegać ma konsultacja lub terapia, a chcesz się tego dowiedzieć – pytaj śmiało! Postaramy się to wyjaśnić.
4. Będziemy Cię traktować z szacunkiem.
5. Chcemy, żebyś zawsze czuł/czuła, że Twoje zdrowie, potrzeby i uczucia są dla nas ważne. Jeśli chciał/a/byś powiedzieć nam o tym, co Ci się podoba lub nie podoba w naszym zachowaniu – zrób to, postaramy się wysłuchać Cię z uwagą.
6. Jeżeli potrzebujesz przytulenia lub pocieszenia, możesz nas o to poprosić. Nie będziemy Cię przytulać ani dotykać bez Twojej zgody.
7. Będziemy starali się pytać Cię o Twoje zdanie w sprawach, w których możemy dać Ci wybór.

8. Twoja mama, tata lub Twój opiekun może towarzyszyć Ci na terenie Centrum.

O czym jeszcze warto wiedzieć:

Jeżeli wydarzyło się coś, co Cię niepokoi, ktoś Cię skrzywdził lub przekroczył Twoje granice, możesz o tym powiedzieć osobie, którą darzysz zaufaniem i poprosić o pomoc. Postaramy się rozwiązać ten problem w taki sposób, abyś był/a bezpieczny/a.